

Stephani archiepi Antivaren̄ sermo habitus in materia fidei cōtra  
Turcō p̄secutionē et solennitate gloriōsi apli et euāgelistae Johānis.

**C**Qui timet deum faciet bona.

Quanq̄ mihi semp. B. P. diuini sermonis explicatio hoc in loco amplissimo:  
corā tua p̄cipue altissima intelligentia et tantor patrū profundissima cognitioē  
gratissima fuit. Hac tñ celebri die in qua magna euangeliste Johānis et p̄fesa te  
lūmonia n̄ potius attenuabit: q̄ explicabit sermo vulto p̄stantius solito gratitu-  
dinem ipam in me desup excitari necessariū fuit. Quippe eoz hanc ab re apud  
animū meū variis iniuriis laceruisse: malicia inq̄titudineq; querundā ac innume-  
ris tribulationibus necessitatibusq; sine pīrate circumscriptū: statutum erat. ab  
hīndī vulgari et promulgata declamatōe dessistere. Sed tāte fuit apud me diuī  
ni timoris et amoris auctas: tanta populate vexare spoliare et prophanaate sacra  
tissime religionis n̄ce: eiusq; fortunā nominis fame et p̄ditionis pīetas: tātaq;  
ipius aquile volantis obseruantie magnitudo: ne sui diei solennitas dīmīo care-  
ret sermone: q̄ mei ipius ac t̄pis in quo dicenda vix excogitare valui oblit⁹. hu-  
iis sacri palacii magis obnire exposcēti: verbū dei a me negari nullaten⁹ absq;  
labe posse indicāti. Quia ut optime quoq; nouit. B. T. om̄i petenti me tribuer̄  
bēo: et viuus ē sermo dei et efficax et penetrabilior om̄i gladio aūcipiti. Nec me  
etīā latet: q̄ qui voluerit amic⁹ hui⁹ mūdi fieri: inimic⁹ dei p̄stimetur. Ideoq;  
pro sensu in ei pīrata censui: meli⁹ esse cōfundi corā p̄toribus sup terram in  
compre dicendo: q̄ corā angelis sanctis in celo nibil explicando. maxime cum  
absq; cā fieri nō credam: q̄ singulis annis quasi renonādū accipiter in ecclie  
sancte montib⁹ alas meas ut humili magis ac magis in p̄spectu meo siaz. Ad  
ipm verum austrū flantem expandere hēam. ac si inde veterib⁹ plūmis eximus:  
nouisq; induitus ut scriba doct⁹ in regno celoz de thesāro cordis noua et vete-  
ra necessario pro rei et t̄pis necessitate proferre hēam. Verū ut in hīndī excelsō  
monte ardentissime caritatis posit⁹ celestia dignius capere possim. renonātioq;  
hōis vocem alti⁹ eleuare: ac impetu illarū aquarū quas aquila ipa de sacro fon-  
te potauit operiri merear. ab illo iā preparata anima grām exposcēdā censeo:  
qui gallo intelligentiā dedit de quo scriptū est. Gallus succinct⁹ renibus: non  
est rex qui resistat ei. Sed ut id facilis celeriusq; assequi possim: ad ipam virgi-  
nem matrē grārum omnīū fontem angelicā salutatiōem pīo more voce cordis  
vna repetamus: dicentes. Ame Ō Maria et c.

**C**Qui timet deum faciet bona.

Regnū celoz: regnū angeloz: regnum aploz: sanctā eccliam extare non igno-  
ramus. P. B. qm̄ celis munitur: celis claudit: celis regit: et singulari protectio-  
ne custodiaq; ab eisdē tūetur. de quibus scriptū est. Celi enarrat gloriā dei. In  
hoc igit̄ regno: in hac ornatissima ciuitate sup cīcelum montē posita maro cū  
timore et amore ois scriba doctus: ois ecclie p̄dicator: sic singulari et admirans  
da frugalitate p̄cipua et colenda humilitate munitus: et ita p̄clarissima exardētissi-

ma caritate pietateq; ornatus. ac divina sapientia scientiaq; vt euangelista n*f*. Jo  
 hannes replet<sup>9</sup>: ad proferendū thesauros incōparabiles ex altissimis montib<sup>9</sup>  
 veteris et noni testamenti: baculis principū ipsius regni eductos et in corde suo  
 reconditos: pro sua et aliorū doctrina saluteq; accedere debet. vt nō minus Ela  
 tissimi regis suorūq; principum ac iustissimi regni causam: q̄ ipsius dilecti p̄cla  
 ras partes quez duxerit excolendū in mediū adducere videatur. Nā nulla re ad  
 deū proprius accedere possumus nec dēmus nos qui sumus in specula positi: q̄  
 salutem hominib<sup>9</sup> demonstrando. Et propterea Ecclesiastes afferuit: q̄ multi  
 tudo sapientū sanitas erat orbis terrarū. et pontifex sine rex sapiens populi stabi  
 limentum. Quapropter et nos ad p̄nū ex illoꝝ vita: doctrina: lingua et sermone  
 etiā loquentes. de quibus dicitur. Nō sunt loquele neq; sermones quoꝝ nō au  
 diantur voces eoz. Sic via timoris et amoris: iusti et iniusti: summi regis et inef  
 fabilis principis nři Iesu xp̄i causam p̄tra detestandā ingratitudinē ac supremā  
 impietatem nřam: quibus ad ultime desolationis nře exitium vehementissime  
 trahimur: via regia demonstrabimus: vt et rei. p. nře xp̄iane periculum et ab illo  
 liberationē dixisse. ac divi apli Johannis p̄clarissima testimonia nouo quodā et  
 spirituali intellectu pro ip̄is angustia ac ingeniali imbecillitate hand neglexisse:  
 luce clavis om̄es concipere possint: si prius n̄i hec nřa ymo xp̄i daminare nolis  
 erint q̄ vniuersa cognoverint. Sed longa esset oratio p̄fes si ad tantū rerum  
 cōtuendas ymagines singula queq; p̄quirere yellem. quomō eadem insicie via  
 idem cursus ad gloriā a mundi cōstitutione oībus datus fuerit tam intellectuali  
 bus q̄ rōnalibus creaturis: quomōq; via n̄i originalis iūi gratiā insicie sapi  
 entia summi et eterni p̄ris dei timorem tanq; paradisum benedictiōis posuerit.  
 ut nos cura discipline oblectaret. ac vsui et ornamento nobis oīa que agimus ac  
 cederent. Nā cura discipline dilectio est. dilectio vero legū illius custodia. cu  
 stodia autē legum incorruptionis cōsumatio existit. Incorruptio vero nos proxi  
 mos deo facit. Si ergo vobis in sceptris h̄mōi regni celoꝝ oblectatio ē o car  
 dines orbis. O ep̄i diligite sapientiā. ut regni eternitatem cōsequi digne et glo  
 rioso valeatis. ac atrocissime turcoꝝ persecutionis liberationē deo recōciliato  
 mereamini. Vos. n. estis quibus non minus q̄ aplis dictum est. Vos estis sal  
 terre. Vos estis lux mundi. Vos inquit estis sal terre. vos estis h̄om̄ condime  
 tum. Vro exemplo instrui. vīa sapientia doceri. vīa humilitate et patientia. vīa  
 deniq; luce et splendore ac virtutum oīm odore om̄es inferiores cōponi illumi  
 nari et trahi ad bonū ad summū bonū ad sine fi ne bonū debent. At vero si sal  
 in nobis evanuerit nemini mirū accedat q̄ populus xp̄ianus quasi extra atrii fo  
 ras ad concileandū datis fuerit. Siquidē et totus mūdus celoꝝ p̄cluditur. nec mi  
 nus tota ecclesia intra apostolicā fidei et doctrinæ terminos cōtinetur. extra quos ter  
 minos quicunq; fuerit vt prophanus ac infidelis iure habeat. Vnde et per Olo  
 pfen a dñō dicitur. Nō transgrediaris terminos quos posuerunt patres tui. Et  
 nos scimus quia sp̄us sanctus discipline effugit sicutum. nec habitat in corpe sub  
 dito peccatis. Et ideo p̄ prophetam clamabat. Vultus autē dñi super facientes

mala ut perdat de terra memoriam eoz. Et merito. quia lex dñi immaculata co-  
 nvertens animas. testimonium dñi fidele sapientiam p̄stans parvulis. Illis vtiq; parvulis de quibus dñs in evāgeliō. Nisi efficiamini sicut parvuli nō intrabitis regnum celoz. Bene ergo citharista n̄ iustos dñi excitar dicena. Timete dñm iusti eius. Quia beatus est vir qui timet dñm. Illo vtiq; timore qui castus et pu-  
 dicus est. de quo David inquiens ait. Timor dñi sanctus permanet in seculū se-  
 culi. Iste ergo timor appetendus est. Ille fugiendus de quo dicitur. Vera cari-  
 tas foras timorem emittit. Quia fortis est ut mors dilectio et dura ut infernos  
 emulatio. De qua aplis. Emulor enim vos dei emulatione. Appetendus est  
 vtiq; ille in quo est apprehensione et custodia rerum omniū quas credimus aut spe-  
 ramus. in quo spiriti adoptionis filioꝝ consecutū sumus. in quo et clamamus ab  
 ba pater. Sūme vero fugiendus est ille in quo ingrati īmpii crudelesq; ex patre  
 diabolo efficiuntur. De quo Johannes n̄ quasi ignē de altari circunquaꝝ diffun-  
 dens. in fortitudine vocem exaltabat dicens. Omnis qui facit peccatum ex diabo  
 lo est. quoniā ab initio diabolus peccat. In hoc aut̄ apparuit filius dei ut dissol-  
 uat opera diaboli. Omnis qui natus est ex deo peccatum non facit. quoniā semen  
 sp̄is in eo manet. et nō potest peccare. quoniā ex deo natus est. In hoc manife-  
 sti sunt filii dei et filii diaboli. Omnis qui nō est iustus non est ex deo et qui non  
 diligit fratrem suum. quoniā hec est annuntiatio quam audiatis ab initio. vt dili-  
 gatis alterutrum. Sed maiorem hanc dilectionem nemo habet. q̄ ut ponat ani-  
 mam suam inquit domin⁹ quis pro amicis suis. Verū enim uero aduertite p̄es  
 aliusq; inspicite o carissimi qui celestia sapitis. et nobiscum quid hec verba suc-  
 cessive principis apostolorꝝ secum trahat rimata. Inquit enim. O vos scilicet  
 pastores gregis domīnici. O vos reges et principes populi christiani. O vos  
 inquam omnes heredes regni celozū. qui empti estis precio magno. et precog-  
 niti ante mundi constitutiōem ut essetis sancti immaculati. glorificate et pora-  
 te illum in corde et corpore vestro qui nimia caritate qua vos extinxerūt animā  
 suam tradere voluit. per quem fideles facti estis. vt spes vestra et fides vestra  
 esset in deo et nō in baculo arundineo. Castificantes animas vestras per obedi-  
 entiam caritatis. De qua etiam apostolus. Adhuc excellentiorem viam vobis  
 ostendo. sequimini caritatem. O me miserum quid audio. Quid mente cōci-  
 pio et his. De iniquā mibi quia tam diu tacui ut inde vir pollutus labiūs essem  
 Verūtamen tacui o carissimi. quia aliquantisper me propheticus ille sermo re-  
 tardauit quo dicitur. Qui intelligit taceat quoniā tempus prauum est. In quo  
 alii supplantant. Alii in eum qui cecidit insiliunt. Alii super eu:n plaudunt. vt  
 in meipso compertum habui. Qui autem manum porrigit ex affectione non est  
 Et quoniā caritas extincta est. admonitiones ex caritate sublate sunt. concor-  
 diez nomen etiam ipsum ad presens ignoratur. Hinc est qđ sedent duri non  
 nulli peccatorum inquisitores. Hinc ingrati ac maluoli in recte agentes  
 iudices . . . Et hinc īmpii nonnulli seculi labe corosi : ipsum

florem virtutis et dignitatis impie viventibus infringere conant. Verum quid ut  
tra: Nullib[us] xp[ist]icolas in tanto p[ro]culo n[ost]re fidei adducentes misericordiam. Nulli  
bi ex affectu lacrima. Nō est qui imbecillū in fide suscipiat: ymo alterius in alte  
rum inter eiusdem gentes hōies odiū sic accedit: vt magis proximi casib[us] q[uod] suis  
quilibet rebus gestis letetur. Recete ergo illud Esaye lugubri voce in hac mise  
tare. p[ro]p[ter]a xp[ist]iana repetere possumus. Q[uod] caput languidū: hoc est oēs p[ri]ncipes  
seculi incurabili morbo auaricie sic infirmi sunt: ut nō caritate sed propria utili  
tate aut necessitate arma suscipe p[er]tra fidei hostes p[er]pellantur. Et oē cor merēs:  
sc̄z animarū rectores tanta ignavia et p[re]g[ra]dicia ac ingratitudine ad om̄iū defensio  
nem ducunt: ut zelo fidei et gregis moveri nō videantur. et sic a planta pedis ab in  
fimo usq[ue] ad supimum nō est in nobis sanitas. Nam si solitudinis cura: si fides  
in credendo bonis fuisset: hic rabidus leo Turcus usq[ue] pene ad cor huius infis  
n[ost]re filios denorando nō intrasset. Redarguendi ergo ac puniendi veniunt recto  
res ecclie dei ac p[ri]ncipes ob quoz negligentia perire ois decor populi xp[ist]iani  
Intra illud. Poteris potenter tormenta patient. exiguo. n. p[ro]cedetur misericor  
dia. Men miserorum negligentia. heu pessimorum auaricia. Nam cuncta religionis  
n[ost]re mysteria in humilitate et virtute fundata et ancta fuerūt. et iā tanta mortalium  
crevit insania: ut his expletis p[er] denior[um] anstrutis cōtra p[ro]prios fundatores inni  
tentis: oēs summi culminis ambitione a propria professione recedentes trabā  
tur. Q[uod] tpa a summis ad yma facta trāsgressio. Improbabilitati probitas: inopie co  
pia: supbie humilitas: auaricie caritas cessit. Nō mirū igit[ur] si causis diversis uti  
natura est: diversi pro t[er]pibus oruntur effectus. Illi celestia et bona immortalia.  
nos vero terrena et caduca querimus. Illi miracula et virtutes: nos p[er]cula et sec  
lera. Illi summis virtutibus grām: ipsos viciū iram p[er]secuti sum[us]. Sz ve ve gu  
bernacula xp[ist]iano[m] male flectentibus. qui propria duxerat curantes: mentī am  
marūq[ue] salutem neglexerunt. greges rapientib[us] lupis nō modo nō obviant: sed  
vada quod p[er] desidias ampliat. Iā iam tps vindicte aduenit. illudq[ue] Eze  
chielis sop pastores scriptū de quo als ingēni auferitate exigit: nisi re et nō ver  
bis p[ro]niā de omissis summisq[ue] enestigio egerimus. Nam q[uod] magis necessaria  
rum magisq[ue] oportuni fuerit p[ro]niā agere: sc̄issimorum turcorū rabies edocet: q[ui]  
nil aliud properat et festinant: nisi et haic sanctissimā universarū matrē ecclesiā  
fornicariā sub inani humiliatioē O[ste]n[em] facere. sicut et tot tantasq[ue] ipius or  
natissimas filias rectoy colpa fecerūt. Q[uod] qualem prospicio. P[ro]p[ter]a obedientissimi  
sop hanc urbem totaq[ue] Italiam: ymo universam religionē xp[ist]ianam ruinā exta  
re. si vocē iam proclamantiū nō audieritis dorsumq[ue] ab onerib[us] diuerteritis su  
per illos tū qui in via dñi noluerunt ambulare. quia ille qui veritas ē dixit. quos  
dedisti mihi nō perdidī ex eis quenq[ue]. illos daros intelligim[us] qui viā discipline  
dei obsernantib[us] nihil negligūt. Pro quibus Abacub in spū. nō minus h[ec] tpa  
q[ue] superiora prospiciēs ad deūs p[er]uersus proclamavit. In fremitu p[er]culabis ter  
ram et in furore obstupefacies gentes. q[ui] egressus es in salutē populi tui in salutē  
xpo tuo. Percussisti caput de domo impii. denodasti fundamentū eius usq[ue] ad

collū. **O**aledixisti sceptris eius. capiti bellatorū eius: venientibus ut turbo ad  
 dispergendū. Quid hec secū trahant verba et sentencie. **P.** vobisq; pensate:  
 vīasq; p̄scientias rimare. Quia certe nisi pueri ad p̄fūrmandos fratres vīos cō  
 da populi xpiani et vīa in melius p̄fūrmari curaueritis. talia in exitū obstinatōrū  
 andiuinus: a quibus p̄turbatus est yenter mī: et a rali sonitu dure vocis p̄tremue  
 ruat labia nra. **F**icus. n. nō florebit et nō erit germe in vineis vīs. **V**entiet  
 opus oīne: et arna vīa nō afficeret cibū. **A**bscidetur de ouili pecus et non erit ar  
 mentū in p̄septibus vīs. **E**go vero qz mibi vīuere xps est: mori lucrum. iuxta il  
 lud. **L**eatis iustus in dīo. gaudebo et exaltabo in deo Iesu meo. et ipē erit fortī  
 tudo mea. et ponet pedes meos quasi ceruoꝝ. et sup excella deducet me victorē  
 in psalmis canenteꝝ. **Q** me infelicē quid dicere possum: qd oculos mentis vīe  
 aperiat: **S**enit iā rabidus canis et inimicus crucis ante hostiū domus nre et in  
 gredi properat: ut leo rugiens oēs nos denozare cupiēs. **E**t si ingredieſ: **Q**uid  
 tibi tunc. **P.** **B.** dignitas pontificat⁹ proderit: quid gemme: quid p̄ciosa latera  
 domus: quid dominiū et principatus tui et tuorū: **Q**uid sponsa fidei tue cōmilla  
 ornamenta: **Q**uid vasa p̄ciosa et palacia digne p̄structa: **Q**uid regi Neapolita  
 no ceterisq; bñis italie tunc dñis regna: thesauris maximis: filii: et paratus ar  
 moꝝ: **Q**uid vobis. **P.** obedientissimi dignitas marima cardinalatus: qd archa  
 plena numis: qd vasa aurea et argentea: qd lapides p̄ciosi: **Q**uid equoꝝ et familię  
 ornati⁹: et domioꝝ ceterarūq; rerū vīs suauissimi⁹: ymo deceptiōe plen⁹: **Q**uid  
 deniq; vobis oībus quos aspicio ceterisq; misere italie populis vita et opa vīa:  
 Breuitatis cā multa postponendo. **D**icar calamitosa illa Cōstantinopolitane  
 civitatis clades. **P**robet tot⁹ illius imperii sanguinis effusio. **C**onsumet Tra  
 pesonde et om̄i populoꝝ circunquaꝝ Elespontici maris eversio. **C**lamet The  
 salonicarum: **O**ritileni: et Peloponesi occupatio. In mediū afferant Asie et  
 Europe citissime denastate prouincie. **I**nsumet tot⁹ Thesalie: **O**Jacedonie  
 Epiri: et Ilirie opulentissime dep̄date sine numero ciuitates oppida et casta.  
 Exclamat tot milia milliū populoꝝ totius sere plage orientalis: meridionalis  
 ac septentrionalis que ab annis ducentis: sed turpis duriusq; nřis tibis ab in  
 fidelibus subiugati sunt: et iam tibis successu a fide nra diversi. **D**eciatet tantarū  
 virginum violatio: **N**ueroz vīlūtatuſ: **T**ulieri planctus: **O**rimoni divisiō:  
 Captiuoz venditio: et alioꝝ absq; numero occisio. **A**periat et ante oculos vīos  
 ponat huius matris nre et dei sponsa tantarū filiarum fornicatio: et sanctarū reli  
 quiarum dissipatio: qua in misera illa Calcidii seu Euboee: Croie: Drinasti:  
 Alissi: et Scodre sive Scutari direptione: cruenta hec bestia Turci tam breui  
 tibis spacio debachata ē. **E**t deniq; proclamet in auribus nřis crudele ac nephā  
 dum Idruini excidium. in quo qz seua fuerit illius turci rabies nemo vīm igno  
 rat. **Q**uā etiam ante omniū astanteꝝ oculos sanguinē illic in clero populoꝝ effu  
 sum: ceteraq; nephandissime ac turpissime in templo dei perpetrata p̄tra nomi  
 nis xpiani dignitatē ad nřamq; ignominiaz extare arbitramur. **E**t sic extare ut  
 detestandā ingritudinem supremāq; impietatem ac incredibilē crudelitatem

infam in ipi nomine vendicando. conscientia duce met ipi nos apertissime concipere valeamus. Nec nos doceant. hec nobis in doctrinam. hec nobis in exemplum accedant. hec nos excitent. hec nos cantiores et diligentiores faciant et reddat. et que nobis in ysum; et ornatum sunt pro gloria nostris illis cui? omnia sunt pro salute nostra et multorum. ac pro liberatione totius rei. p. nostre christiane. nos ipsummet potius exponamus largissimeque effundamus. quod ad talium manus pollutas yna nobiscum deueniat. Nec vos pigros reddat diuulgata opinio. quod Petri nunciula fluctuari sed mergi non possit. Quia ve ve. ve inquam pro quibus mersa erit. Sed his iam omisis. cu? liqueat satis conscientie ure. via timoris et amoris. iusti et iniusti. nec fragilem voluptatem istam sine pena. nec virtutem sine premio. Uniuersos operam dare oportet. ut ad rectam viam se dirigant. et susceptis nature virtutibus. solatorem et liberatorem ipsum deum et regem nostrum dominum Iesum christum habere mereamur. Glorioso etiam apostolo nostro Johanne intercedente. Cuins preclara testimonia paucis sub rigmatibus orationis exitum properantes sic dicemus.

Vidit aquilam volantem dilectus discipulus.

Spiritualiter.

Hanc seipm intellexit vir sapientissimus.

Virginis filium.

Oiente celos penetrando verbu in principio.

Xpi apostolus.

Esse cunctis predicanit natum sine vicio.

Luminis acie.

Si per aquilam monstratur nulli sit mirabile.

Valde mirabile.

Cui vix assimulatur aliquid volatile

Inestimabilis.

Cum altius ascendendo paucis penetrabile.

Consolatorio.

Secretu diuinitatis vidit ineffabile.

Quadiu viveret.

Super pectus obdorminit salvatoris domini.

Obedientiam.

Qd nemini preter ipsum concessum est homini

Digno obsequio.

Et tunc quidem sic repletus spiritus scientie.

Presentialiter.

Docuit et predicauit verba sapientie.

A sapientibus.

Quid diceamus qd salvator in mortis articulo.

Stupenda nimia.

O patrem virginem comisit eius amminiculo

Ut virgo virginis tante pberet obsequia.

Et seruiret quasi matri pietate sedula.

In hoc facto declarauit quantu hunc dilexerit.

Discipulus ostendit qualem sibi fecerit.

Dum in sua sic suscepit ut seruus et filius.

Xpi matrem sic servauit ut potuit melius.

Hic est arbor fructuosa pomis atque floribus.

Quibus cuncti liberantur morbis et languoribus

bis est de quatror vinum maximis fluminibus.

Que defluere narrantur paradisi simibus.

Tandem Ephesum reversus de pathmos exilio.

O miracula multa fecit domini auxilio

**L**egant qui hec scire volunt actus admirabiles.

**Q**ualiter virgas in aurū. et in gemmas lapides.  
**O**mnes resuscitatos et venient bibere.

**N**on modo non tunc sit quid attinet dicere.

**N**unc ad eius veniam transiū mirabilem.

**S**ed quis explicare possit rem investigabilem.

**Q**uis exiuit de hoc mundo cum tanta leticia.

**S**icut is qui nihil sensit de mortis nequicia.  
hoc solum igitur nobis dicere sufficiat.

**N**eque aliud de illo exponere liceat.

**Q**uibuscumdem sic deductis. D. B. nemini mirū accedit. qd talis ac tatus p̄ dī lectus deo et hōib⁹. cuius memoria merito a xp̄ifidelibus in summa benedictiōne amplificatur. Tān misericordia et gloriose ornatus ad agni immaculati nuptias vocatus accesserit. Siq̄ndem ipius tam p̄ciosa tam splendida tāq̄ decora margarita. in qua totius timoris amoris et bñdictionis paradisus extabat. merito in portis celestis illius matris nře Iēsusalē suo in loco excelsō et sublimi prout hic fuerat ad gaudium beator̄ ponenda erat. vt deus sanctus teste Eſaiā sanctifica retur in iusticia. In qua subtilius intuenti haud obscure patebit eiusmodi mundi cie spiritum ē viuis sic tanta cum omniū expectatione admirationeq̄ enolasce. cum nulla sit celeritas que possit cū animi celeritate cōtendere. Qui p̄manens incorruptus suiq̄ similis prom in Johanne nřo. Necesse est qd ita ad suum ferunt principiū. ut penetret et dividat oē celum. in quo nulla re egens alitur et siueatur eisdem rebus quibus et allii celi et astra ip̄o sustentantur. Idcirco beati hi sunt qui cupiditatū et emulationum hic expertes fuerint. totosq; se in contemplandis p̄spiciendisq; celestibus posuerūt. ut illic quo heredes illius cōstituantur in quo totius veri videndi cupiditas satiatur. Qua celesti fructoe et ab imminenti piculo vt diximus liberatione. digni aplo etiam suppliceante in illo efficiemur in quo est oīs plenitudo ḡe et veritatis. Si has terras caligine tribulationum et passionū circumfusa incolentes acie mēris celestia illa p̄spicere et amplexari semper curabimus. Ipso largissimo donatore dño nřo Iēsu xp̄o prestante et donante cui est honor et gloria in secula seculorum. Amen.

**H**abita fuit hec oratio Rome in ecclesia Lateranenī per. R. p. dñm Stephānum Thegliatum archiep̄m Alntibarenī vt moris est in celebratione missae p̄fisi. in die solennitatis gloriosi apli et evangeliste Johānis. Anno dñi. OIcccc  
lxxxi Pontificatus vero. S. d. n. d. Sixti pape. iii. anno decimo.

Ipse conserterit.

Cūctis notissimum:

Illiū obitns:

Volente dño.

Nisi qd hinc abiit. amē.

Ine. 1235

This image shows a single page from a medieval manuscript. The page is filled with dense Gothic script in brown ink. Several large, decorative initials are prominent: a highly detailed 'H' at the top left, a 'P' in the middle right, and a 'C' in the center. Below these initials, the word 'HABITAS' is written in a larger, more open script. Further down the page, the word 'LIPS' appears. The paper has a light beige or cream color, showing signs of age and wear, including some dark brown stains and foxing.